

Равномјерно промјенљиво кружно кретање

Приликом промјенљивог кружног кретања мијења се интензитет линијске брзине, као и угаона брзина. Због тога се уводе појмови средње угаоне брзине и тренутне угаоне брзине.

Средња угаона брзина је количник укупног описаног угла и протеклог времена.

$$\omega_{sr} = \frac{\theta}{t}$$

Детаљнију информацију о промјенљивом кружном кретању даје тренутна угаона брзина:

Тренутна угаона брзина је једнака средњој угаоној брзини у бесконачно малом временском интервалу:

$$\omega = \frac{\Delta\theta}{\Delta t}, \quad (\Delta t \rightarrow 0)$$

Равномјерно промјенљиво кружно кретање је кретање приликом којег тијело равномјерно мијења своју угаону брзину.

За описивање равномјерно промјенљивог кружног кретања користи се угаоно убрзање.

Угаоно убрзање је однос промјене угаоне брзине и времена за које се та промјена догодила.

$$\alpha = \frac{\Delta\omega}{\Delta t}$$

Јединица за угаоно убрзање је **радијан у секунди на квадрат** ($\frac{rad}{s^2}$).

Постоји веза између тангенцијалног и угаоног убрзања:

МЕХАНИЧКО КРЕТАЊЕ

Максим Мичета

$$\left. \begin{aligned} \alpha &= \frac{\Delta\omega}{\Delta t} \\ a_t &= \frac{\Delta v}{\Delta t} \\ v &= \omega r \end{aligned} \right\} \begin{aligned} a_t &= \frac{\Delta\omega r}{\Delta t} \\ a_t &= \alpha r \end{aligned}$$

Изведимо сада основне формуле за равномерно промјенљиво кружно кретање.

Зависност брзине од времена:

Код убрзаног кружног кретања угаона брзина се повећава, па важи:

$$\alpha = \frac{\Delta\omega}{t} = \frac{\omega - \omega_0}{t}$$

$$\omega = \omega_0 + \alpha t$$

или, у општем случају:

$$\omega = \omega_0 \pm \alpha t$$

гдје је ω коначна угаона брзина, а ω_0 почетна угаона брзина. Знак $+$ користимо код убрзаног кружног кретања, а знак $-$ код успореног кружног кретања.

Ако претходну формулу помножимо полупречником путање, добићемо:

$$\omega r = \omega_0 r \pm \alpha r t$$

$$v = v_0 \pm a_t t$$

Зависност описаног угла и пређеног пута од времена:

Код равномерно промјенљивог кретања, средња угаона брзина једнака је средњој аритметичкој брзини почетне и коначне угаоне брзине:

$$\omega_{sr} = \frac{\omega + \omega_0}{2}$$

МЕХАНИЧКО КРЕТАЊЕ

Максим Мичета

па ако применијемо формулу коју смо добили раније, добићемо:

$$\omega_{sr} = \frac{\omega_0 + \alpha t + \omega_0}{2} = \omega_0 + \frac{\alpha t}{2}$$

па је описани угао:

$$\theta = \omega_{sr} t$$

$$\theta = \omega_0 t + \frac{\alpha t^2}{2}$$

или у општем случају:

$$\theta = \omega_0 t \pm \frac{\alpha t^2}{2}$$

Знак + користимо код убрзаног кружног кретања, а знак – код успореног кружног кретања.

Ако претходну формулу помножимо полупречником путање, добићемо:

$$\theta r = \omega_0 r t \pm \frac{r \alpha t^2}{2}$$

$$s = v_0 t \pm \frac{a_t t^2}{2}$$

Веза између угаоне брзине (брзине) и описаног угла (пређеног пута):

До описаног угла долазимо на сличан начин:

$$\theta = \omega_{sr} t$$

$$\theta = \frac{\omega + \omega_0}{2} t$$

а када применијемо формулу за вријеме $t = \frac{\omega - \omega_0}{\alpha}$, добићемо:

МЕХАНИЧКО КРЕТАЊЕ

Максим Мичета

$$\theta = \frac{\omega + \omega_0}{2} \frac{\omega - \omega_0}{\alpha}$$

$$\theta = \frac{\omega^2 - \omega_0^2}{2\alpha}$$

$$\omega^2 = \omega_0^2 + 2\alpha\theta$$

или у општем случају:

$$\omega^2 = \omega_0^2 \pm 2\alpha\theta$$

Знак + користимо код убрзаног кружног кретања, а знак – код успореног кружног кретања.

Ако претходну формулу помножимо квадратом полупречника путање, добићемо:

$$(\omega r)^2 = (\omega_0 r)^2 \pm 2r\alpha r\theta$$

$$v^2 = v_0^2 \pm 2a_t s$$